

Justitieministeriet
Timo Makkonen
PB 25
00023 Statsrådet

Hänvisning

Kontaktperson
Alexandra Oksman

Ärende

**KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL DIREKTIV
OM GENOMFÖRANDE AV PRINCIPEN OM
LIKABEHANDLING AV PERSONER OAVSETT
RELIGION ELLER ÖVERTYGELSE, FUNKTIONSHINDER,
ÅLDER ELLER SEXUELL LÄGGNING**

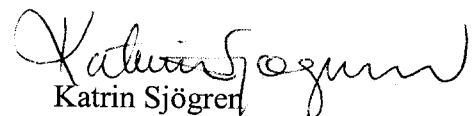
Örttnerministeriö

11.01.2010

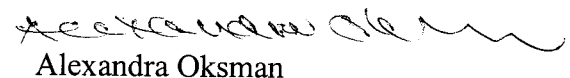
del 7, 469 2008

Landskapsregeringen beslöt översända en promemoria i ärendet,
bilaga 1, S1009E43, som ett I-ärende (informationsärende) till lagtinget.

Landskapsregeringsledamot

Katrin Sjögren

Socialvårdsbyråchef

Alexandra Oksman

För kännedom; externt

Ålands lagting
Landskapsregeringens specialrådgivare

För kännedom; internt

Lagberedningen
Hälso- och sjukvårdsbyrån
EU-enheten

PROMEMORIA OM EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG

1. UPPGIFTER OM EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG

Förslag: Förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

**Kom-
nummer:** KOM(2008) 0426 slutlig

2. UPPGIFTER OM ANSVARIGT MINISTERIUM OCH TJÄNSTEMAN I RIKET

Ansvarigt ministerium i riket: Justitieministeriet
Ansvarig tjänsteman i riket: Timo Makkonen

3. UPPGIFTER OM ÄRENDETS BEREDNING I LANDSKAPET ÅLAND

Diarienummer: S10/09/1/33
**Ansvarig tjänsteman vid
landskapsregeringen:** Alexandra Oksman

**Ansvarig ledamot vid
landskapsregeringen:** Katrin Sjögren

Samråd med Ålands lagting: JA NEJ
I-ärende: JA NEJ

**Datum för landskapsregeringens
ställningstagande:** 22.12.2009

**Landskapsregeringens
ställningstagande:** STÖDER FÖRSLAGET
 STÖDER OM VISSA VILLKOR BEAKTAS
 STÖDER EFTER VISSA ÄNDRINGAR
 STÖDER INTE FÖRSLAGET.

4. FÖRSLAGETS HUVUDSAKLIGA SYFTE OCH INNEHÅLL

Förslaget bygger på direktiven 2000/78/EG och 2000/43/EG som förbjuder diskriminering pga. kön, ras eller etniskt ursprung, ålder, funktionshinder, sexuell läggning, religion eller övertygelse. Diskriminering pga. ras och etniskt ursprung på eu-nivå är förbjuden i arbetslivet och när det gäller yrkesinriktad utbildning, samt i fråga om socialt skydd, hälso- och sjukvård, utbildning och tillgång till varor och tjänster, inklusive bostäder, som är tillgängliga för allmänheten. Könsdiskriminering är förbjuden på samma områden med undantag för utbildning samt medier och reklam. Diskriminering pga. ålder, religion och övertygelse, sexuell läggning och

funktionshinder är dock för närvarande på EU-nivå förbjuden enbart i arbetslivet och gällande yrkesinriktad utbildning. Syftet med förslaget är att genomföra principen om likabehandling för dessa grupper även utanför arbetslivet genom att förbjuda diskriminering pga. religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning inom den offentliga och privata sektorn beträffande social trygghet, hälso- och sjukvård, sociala förmåner, utbildning, tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster som är tillgängliga för allmänheten, inklusive bostäder.

Beträffande diskrimineringsgrunden funktionshinder står kommissionsförslaget i samklang med FN: s konvention om rättigheter för personer med funktionshinder¹ i och med att vägran att vidta rimliga anpassningsåtgärder både i konventionen och i kommissionsförslaget är att betrakta som en form av diskriminering. Som faktorer som kan beaktas vid bedömningen av vad som är en rimlig anpassningsåtgärd nämns i direktivet att hänsyn kan tas till situationen för små och medelstora företag och mikroföretag, beräknade kostnader, varornas och tjänsternas livslängd och den möjliga nyttan av bättre tillgång för personer med funktionshinder. Beträffande särbehandling pga. ålder innebär detta enligt direktivet inte diskriminering om särbehandlingen i nationell rätt berättigas med ett mål och medlen för att uppnå målet är lämpliga och nödvändiga. Direktivet utesluter därmed inte särskilda åldersgränser för tillgång till utbildning och vissa varor och tjänster. Sektorn för finansiella tjänster undantas även på så sätt att proportionell särbehandling pga. ålder eller funktionshinder är tillåten om riskbedömning på basen av relevanta och korrekta försäkringstekniska och statistiska uppgifter görs för att ta fram finansiella produkter. Beträffande förbud mot diskriminering gällande tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster som är tillgängliga för allmänheten gäller direktivet endast i yrkesmässig kommersiell verksamhet. Direktivet omfattar därmed inte transaktioner mellan privatpersoner, T.ex. omfattas uthyrning av hotellrum av direktivet men inte privat uthyrning av rum i hus.

I övriga delar kan nämnas att förslaget innebär att rätten till ett effektivt skydd stärks genom att organisationer som har ett berättigat intresse av att motverka diskriminering tillåts bistå personer som utsatts för diskriminering i rättsliga eller administrativa förfaranden.

5. FÖRSLAGETS FÖRHÅLLANDE TILL LANDSKAPET

Direktiven berör ett antal angelägenheter som hör till landskapets kompetensområde. Landskapet har lagstiftningsbehörighet enligt 18 § självstyrelselagen i fråga om hyra (9 p.), hälso- och sjukvård (12 p.), socialvård (13 p.), undervisning (14 p.) och näringsverksamhet (22 p.). På Åland har de tidigare direktiven 2000/78/EG och 2000/43/EG implementerats genom landskapslag (2005:66) om förhindrandet av diskriminering i landskapet Åland. Genom 5 § i lagen förbjuds redan i dagsläget på Åland diskriminering i skolan och varu- och tjänstesektorn beträffande samtliga diskrimineringsgrunder som nämns i förslaget förutom ålder, beträffande verksamheter inom landskapets behörighet. Diskriminering inom hälso- och sjukvården och socialvården förbjuds enligt landskapslagstiftningen inte beträffande diskrimineringsgrunden ålder och funktionshinder.

Enligt direktivet skall samtliga medlemsstater inrätta ett eller flera organ för främjande av likabehandling. Dessa organ får vara samma som befintliga organ som inrättats enligt tidigare direktiv, vilket innebär att den åländska DO: s arbetsområde kan utvidgas beträffande de områden som ligger inom landskapets behörighet.

6. FÖRSLAGETS HANDLÄGGNING I RIKET OCH EU: S INSTITUTIONER

¹ Finland ratificerade 30.3.2007 konventionen och kommer enligt uppgift från tjänstemän vid Social- och hälsovårdsministeriet att ratificera konventionen i slutet av 2010 eller i början av 2011. I.o.m att konventionen innehåller bestämmelser som faller under landskapets behörighet skall konventionen i enlighet med 59 § självstyrelselagen tillställas lagtinget.

Avsikten på rikssidan är att från statsrådets sida avge ett U-brev till riksdagen i januari 2010 med anledning av förslaget.

Europaparlamentet antog 2.4.2009 en lagstiftningsresolution om förslaget efter ett betänkande 20.3.2009 från Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor, föredragande Kathalijne Maria Buitenweg.

7. LANDSKAPSREGERINGENS STÄLLNINGSTAGANDE TILL FÖRSLAGET

Landskapsregeringen stöder i huvudsak förslaget men anser att det är av vikt att direktivet formuleras på ett tydligt sätt för att undvika tolkningssvårigheter.

8. LANDSKAPSREGERINGENS STÄLLNINGSTAGANDE TILL FÖRSLAGET

Landskapsregeringen stöder i huvudsak förslaget men anser att det är av vikt att direktivet formuleras på ett tydligt sätt för att undvika tolkningssvårigheter.

9. DISTRIBUTION AV LANDSKAPSREGERINGENS STÄLLNINGSTAGANDE

<i>Huvudsaklig adressat:</i>	Timo Makkonen, Justitieministeriet
<i>För kännedom; externt</i>	Ålands lagting Landskapsregeringens specialrådgivare
<i>För kännedom; internt</i>	Lagberedningen Hälso- och sjukvårdsbyrån EU-enheten